

Mariager-Faarup og Viborg-Faarup jernbaner.

I. INDLEDNING.

Banerne er åbnet for drift i året 1927; deres samlede driftslængde er 58,4 km.

Anlægsudgifterne vedrørende de 2 banestrækninger udgør henholdsvis 3.006.513,47 kr. og 5.100.442,18 kr.

Midlerne til banens anlæg er tilvejebragt ved aktietegning, og anlægsudgifterne fordeles

for Mariager-Faarup banen med $66\frac{2}{3}$ %	til staten,
– – – – – $33\frac{1}{3}$ %	– kommunerne og
– Viborg-Faarup – – 50 %	– staten,
– – – – – 50 %	– komunerne.

De to baner danner hver sit aktieselskab, men de drives under eet og har fælles regnskab.

Banerne har tilslutning til statsbanestationerne i Viborg og Faarup.

Tilslutningsafgiften for 1953/54 udgjorde henholdsvis 8.400 og 5.500 kr.

Banerne har i Viborg fælles hovedkontor med Skive-Vestsalling Jernbane.

Moderniseringsloven af 1948 er benyttet til følgende foranstaltninger:

3 stk. skinnebusmotorvogne + 2 påhængsvogne	kr. 531.440,52
1 – rangertraktor i Mariager	– 24.469,52
Andel ($\frac{3}{5}$) i reservemotor	– 19.012,20
Vandreklemmer + svejsning af skinnestød	– 28.839,39
Daglyssignaler på 2 stationer	– 10.035,89
Kran i værksted + svejsetransformator + eftersynsgrav	– 17.408,07
Trykluft på et damplokomotiv	– 12.247,15

Ialt ... kr. 643.452,74

Med hensyn til spørgsmålet om yderligere modernisering bemærkes, at efter gennemførelsen af moderniseringen i 1948 køres alle persontog med skinnebusser og alle godstog med dieselvogne; det skønnes, at det nuværende materiel m. v. vil være tidssvarende og økonomisk i drift i en lang årrække fremover.

II. OVERBYGNING m. v.

Banernes hovedspor er anlagt med 24,39 kg skinner, der nu har en alder af 27 år. Med banens nuværende trafik vil skinnerne antagelig endnu kunne anvendes i 40–50 år.

Banerne er uindhegnede; den tilladte kørehastighed er 70 km i timen.

III. STATIONER m. v.

Banerne har tilsammen 10 betjente stationer, inkl. Viborg og Faarup stationer, og 23 ubetjente holdepladser.

På banernes egne stationer findes ialt 8 bygninger med boliger (4 på hver bane).

I Mariager ejer banerne i fællesskab – i forholdet $\frac{1}{3}$ til Mariager–Faarup banen og $\frac{2}{3}$ til Viborg–Faarup banen – et værksted samt remiser med 10 lokomotiv-, motorvogns- og skinnebuspladser. I Viborg har Viborg–Faarup banen en tilbygning til statsbaneremisen med 2 lokomotivpladser (udlejet til statsbanerne).

Den samlede brandforsikringssum for banernes bygninger udgør ca. 1.110.000 kr.

IV. JERNBANEMATERIEL.

Banerne ejer materiellet i fællesskab i forholdet $\frac{1}{3}$ til Mariager–Faarup banen og $\frac{2}{3}$ til Viborg–Faarup banen.

Materiellet består af:	Forsikringssum
3 damplokomotiver	kr. 360.000,00
1 diesellokomotiv, 320 hk	– 325.000,00
1 dieselmotorvogn, 300 hk	– 400.000,00
3 skinnebusmotorvogne	– 475.000,00
1 rangertraktor	– 30.000,00
2 skinnebuspåhængsvogne	– 155.000,00
7 personvogne (2-akslede)	– 295.000,00
1 post- og rejsegodsvogn	– 27.000,00
8 lukkede og 33 åbne godsvogne	– 470.000,00
1 sneplov	– 25.000,00
Tilsammen ...	<u>kr. 2.562.000,00</u>

5 af de 2-akslede personvogne er forsynet med polstrede sæder.

Godsvognene har en bæreevne af 15 tons eller derover.

Kørte kilometer fordeler sig således:

	1938/39	1952/53	1953/54
Damptogkilometre	29.600 km	300 km	200 km
Motortogkilometre	180.100 –	299.400 –	299.300 –
Ialt ...	<u>209.700 km</u>	<u>299.700 km</u>	<u>299.500 km</u>

V. KØREPLAN FOR TOG.

	Hverdage		Søn- og helligdage	
	Sommer 1953	Vinter 1953/54	Sommer 1953	Vinter 1953/54
Gennemsnitligt antal ordinære tog	14	14	14	12
Heraf tog over delstrækninger	2	2	2	0

Der vedlægges 20 eksemplarer af køreplanen af 17. maj 1953; denne køreplan var gyldig både for sommeren 1953 og vinteren 1953/54.

VI. AUTOMOBILDRIFT.

Automobildriften drives ligesom jernbanedriften i fællesskab mellem banerne og i samme forhold med $\frac{1}{3}$ til Mariager–Faarup banen og $\frac{2}{3}$ til Viborg–Faarup banen.

1. Oversigt over automobilmateriellet og dets benyttelse.

1. A. Omnibusser		Fabrikat	Forsikringssum	Årgang	Pladsantal	Motor
Omnibus T.	2043	Triangel	45.000	1949	32	Diesel
—	T. 2030	Austin	20.000	1947	26	Benzin
—	T. 11055	Austin	22.000	1949	25	—
—	T. 11288	Triangel	8.000	1934	20	—
Samlet forsikringssum			<u>kr. 95.000</u>			

Antal omnibuskilometre 1938/39: Selvstændig omnibusdrift blev oprettet 1/4 1951; i 1938 var Viborg–Faarup banen parthaver med DSB i en rute Viborg–Løvskaal–Randers.

Antal omnibuskilometre 1952/53	113.700 km
— — 1953/54	119.200 —

Samtlige fire omnibusser kører koncessioneret rutebilkørsel på ruten Randers–Hammershøj–(Viborg) med sideruten Vorning–Hvidding–Nørbæk–Sønderbæk–Randers.

Rutebilerne T. 2043 og T. 2030 er desuden indregistreret til turistikørsel, der væsentlig falder i sommermånederne.

1. B. Lastautomobiler		Fabrikat	Forsikringssum	Årgang	Lasteevne	Motor
Lastautomobil V.	2161	Austin	20.000	1954	5,0 t	Benzin
Varevogn	T. 11324	Peugeot	4.000	1947	0,775 t	—
Lastautomobil V.	6057	Fordson	6.000	1948	4,8 t	—
—	V. 6109	Ford V 8	3.000	1938	3,5 t	—
Samlet forsikringssum			<u>kr. 33.000</u>			

Kørte lastbilkilometre 1938/39	0 km (kørsel påbegyndt 1948)
— — 1952/53	45.965 —
— — 1953/54	49.048 —

Lastautomobil V. 2161 benyttes til daglig kørsel på koncessioneret fragtrute Assens–Mariager–Randers. Fragtruten drives i fællesskab med Randers–Hadsund Jernbane, der har halvpårt i ruten. Lastautomobil V. 6057 har indtil ca. 1. maj 1954 kørt på ruten og står nu til salg.

Varevogn T. 11324 benyttes daglig på koncessioneret fragtrute Hammershøj–Ørum–Viborg; varevognen kører desuden gods og pakker til og fra Hammershøj og Ørum stationer.

Lastvogn V. 6109 henstår dels som reserve for vognene i fast rute, dels udlejes lastvognen.

2. Banerne har koncession på følgende omnibus- og fragtmandsruter:

A. Omnibusruter:

Randers–Hammershøj–(Viborg) 41 km med sideruten 30 km Hammershøj–Vorning–Hvidding–Nørbæk–Sønderbæk–Randers.

Ruterne overtaget 1/4 1951. Der køres dagligt 4 dobbeltture Hammershøj–Randers; til Viborg køres ugentligt 4 dobbeltture. På sideruten køres hverdage en dobbelttur, søndage 3 dobbeltture.

B. *Fragtmandsruter:*

- 1) Assens–Mariager–Randers, 30 km (fælles med Randers–Hadsund Jernbane. Ruten påbegyndt 1948.
- 2) Hammershøj–Ørum–Viborg, 22 km. Ruten påbegyndt 1950.
3. Banen har ikke forgæves søgt koncession på ruter, hvorpå andre for tiden har koncession.
4. Koncession er mod banens protest givet på omnibusruten Randers–Svenstrup–Vester Tørslev–Hobro.

Denne rute er en siderute til Hobro–Randers ruten ad hovedvejen. Banen har ikke kunnet søge koncession på sideruten, idet denne ikke økonomisk kan hvile i sig selv, men skal drives sammen med omtalte hovedrute direkte ad hovedvejen Hobro–Randers.

Alle øvrige rutebilruter, imod hvis oprettelse banerne har protesteret, er blevet nægtede. Fragtruter er ikke tildelt mod banens protest.

5. Gods udbringes fra Mariager station (hestevogn) samt Hammershøj og Ørum stationer (varevogn). Udkørslen er fast og daglig fra nævnte tre stationer. En varevogn er dels beskæftiget med udkørslen – jfr. punkt VI, stk. I B. Endvidere er der etableret udkørsel fra Vejrumbro station med varevogne (privat) efter behov.

VII. DET VED BANERNE ANSATTE PERSONALE.

Banerne beskæftiger 21 fast ansatte tjenestemænd og 6 ekspeditricer, hvis lønning i 1953/54 udgjorde 252.500 kr. (inkl. tillæg og uniform) samt i særlige ydelser 11.300 kr. Banerne betalte i 1953/54 18.200 kr. i pensionsbidrag, 6.700 kr. i pensioner og 2.300 kr. i forsikringsudgifter vedrørende personalet. Af det nævnte personale er een fælles for de her omhandlede baner og Vestsallingbanen. De anførte lønninger m. v. angiver førstnævnte baners andel i udgiften.

Banerne beskæftiger en del ikke fast ansatte arbejdere, ca. 12 mand er fuldt beskæftiget hele året, medens ca. 14 mand har ca. halv beskæftigelse. Lønnen til ekstrapersonale udgjorde i 1953/54 179.200 kr. (inkl. tillæg og uniform).

Samtlige 21 fast ansatte er ansat efter den 1. april 1943, idet banerne først blev medlem af privatbanernes pensionskasse i 1944. Af det fastansatte personale var 14 antagne før 1. april 1943, heraf overgik 11 i pensionskassen, medens 3 har særlig ordning uden pension.

På stationerne er 4 fast ansatte tjenestemænd (Mariager) og 6 ekspeditricer (mellemstationer).

Af det løst ansatte personale er $6\frac{1}{2}$ mand udelukkende beskæftiget med bildrift.

Af det fast ansatte personale er ingen udelukkende beskæftiget med bildrift.

Af det samlede personale, såvel løst som fast, er 16 delvis beskæftiget ved bildrift. Det skønnes, at ca. $\frac{1}{16}$ af dette personales tjenestetid anvendes på bildriften (årlig udgift ca. 11.000 kr.).

Pensionsudgifterne fordeler sig således:	1938/39	1952/53	1953/54
Bidrag til pensionskasse	3.600 kr.	16.800 kr.	18.200 kr.
Reguleringsstillæg til pensionister	0 -	4.900 -	6.700 -
Samlet årlig udgift ...	3.600 kr.	21.700 kr.	24.900 kr.

VIII. TARIFFORHOLD.

I de senere år er foretaget følgende ændringer i jernbanens tariffer:

Persontaksterne forhøjede: $\frac{1}{12}$ 1940, $\frac{20}{12}$ 1941, $\frac{1}{11}$ 1946, $\frac{1}{3}$ 1949, $\frac{1}{11}$ 1951 og $\frac{1}{7}$ 1953.

Godstaksterne forhøjede: $\frac{1}{12}$ 1940, $\frac{1}{6}$ 1941, $\frac{1}{11}$ 1946, $\frac{1}{5}$ 1949 og $\frac{1}{9}$ 1951.

Jernbanens indtægt 1953/54 pr. personkilometer	6,97	øre
— — — — tonkilometer	23,45	—
Rutebilernes — — — personkilometer (skønnet) .	8,30	—
Lastbilernes — — — tonkilometer (skønnet)	100,00	—
Jernbanens middeltransportlængde 1953/54 for personer	19	km
— — — — gods	39	—
Rutebilernes — — — pers. (skønnet) .	15	—
Lastbilernes — — — gods (skønnet) .	20	—

IX. TRAFIKTAL.

Banernes trafiktal har været følgende:

1) <i>Jernbanen:</i>	1938/39	1952/53	1953/54
Antal rejser	86.056	151.696	137.570
— personkilometer	1.526.614	2.787.867	2.618.674
— — pr. banekilometer	26.141	47.737	44.840
Vægten af befordret gods i tons	19.086	16.787	15.895
Antal tonkilometer	823.552	611.045	620.394
— — pr. banekilometer	14.102	10.463	10.623
2) <i>Omnibusruterne:</i>			
Antal rejser med banens omnibusser	ca. 30.000 ¹⁾	90.047	99.000
— pakker — — —	ca. 10.000 ¹⁾	ca. 25.000	ca. 23.000
3) <i>Fragtruterne:</i>			
Antal tons befordret gods (skønnet)	—	1.100	1.100

De fire største godsforsendelsesarter og mængder har i 1953/54 været følgende:

- 8700 t kul og koks fra Mariager til Viborg.
- 1600 t kartofler fra Ørum kartoffelcentral til DSB.
- 3800 t kolonial, isenkram, ol, fordelt over banen.
- 1300 t kunstgødning og foderstoffer, fordelt over banen.

Med hensyn til den hurtighed, hvormed de større forsendelser afvikles, kan bemærkes følgende:

Viborg gasværk tommer som regel 10 vognladninger kul (150–170 t) daglig; kullene køres i arbejdsperioderne fra Mariager til Viborg i et tempo, der svarer hertil. De øvrige transporter afvikles udelukkende i det daglige dieselgodstog.

¹⁾ Tallene (skønnede) hidrører fra ruten Viborg-Løvsdal-Randers, hvori banen indtil 1. april 1951 havde $\frac{1}{3}$ andel.

Det bemærkes, at banerne i 1954 har fået overdraget transporten fra Mariager til Viborg af kulafharpning til Viborg fjernvarmeværk, der regnes sat i drift til fyrings-sæsonen efteråret 1954. Transporten regnes i starten at være 7-8.000 t om året, og med fuldt udbygget fjernvarmeanlæg (ca. 1956) er transportmængden kalkuleret til 15.000 t årligt. Denne nye transport bliver med tiden banens største godsforsendelse.

Det normale daglige antal rejsende i sommertiden er ca. 390 på hverdage og ca. 730 på søndage; i vintertiden er tallene henholdsvis ca. 410 og ca. 550.

Det normale højeste antal rejsende daglig (bortset fra spidsbelastning ved højtider og på helligdage) i begge retninger hver for sig inden for et tidsrum af to timer er mod Viborg 85 og fra Viborg 100; ved spidsbelastning er tallene 170 og 160, og på enkelt dag i sommermånederne er tallene henholdsvis 850 og 800. Alle tallene er fra trafikken i 1953/54.

Fra garnisonen i Viborg har banerne en del orlovssærtog med soldater til og fra Nordjylland.

X. SAMLET ØKONOMISK OVERSIGT.

	1934/39	1950/51	1951/52)	1952/53	1953/54
Indtægt af personbefordring ...	49.996	216.164	286.880	301.511	305.451
— — godsbefordring	69.450	156.985	157.686	159.294	157.269
— — postbefordring	13.575	29.875	32.628	32.820	35.003
Andre indtægter	13.856	49.122	62.178	118.956 ²⁾	58.657
Samlet driftsindtægt	146.877	452.146	539.372	612.581 ²⁾	556.380
Samlede driftsudgifter	216.149	576.808	723.724	800.791	741.572
Endeligt resultat	÷ 69.272	÷ 124.662	÷ 184.352	÷ 188.210	÷ 185.192

Statsbanernes indtægt af gennemgående billetter og direkte ekspederet gods var i 1952/53 ca. 222.000 kr.

Da banernes mellemstationer er lukkede på son- og helligdage, foregår et betydeligt salg af billetter til DSB på overgangsstationerne, ligesom trinbrætrejsende og rejsende med abonnementsbilletter køber DSB billet på overgangsstationerne. DSB's fulde indtægt af samtrafikken er således væsentligt større end nævnte beløb, idet yderligere bemærkes, at blankobilletter ikke er medtaget i opgørelsen.

Særlig oversigt over omnibusdriften startet 1/4 1951.

	1951/52	1952/53	1953/54
Indtægt	106.395	126.211	134.617
Udgift (inkl. afskrivning)	101.526	123.597	123.126
Overskud ...	4.869	2.614	11.491
Afskrivning (inkluderet i udgift)	15.300	23.802	25.701
Indtægt pr. vognkilometer	0,98	1,11	1,13
Udgift — —	0,93	1,09	1,04

Fragtruterne og jernbanen har til dels fælles indtægter som anført i afsnit VI, 1 B, hvorfor økonomisk resultat ikke kan opgives.

¹⁾ Rutebilkørsel påbegyndt 1/4 1951.

²⁾ Udleje af stor dieselvogn for ca. 57.000 kr.

XI. BANERNES STILLING I ØKONOMISK HENSEENDE.

Status den 31. marts 1954.

Aktiver:

Baneanlægget		kr. 8.106.955,65
Maskinafdelingens lager	—	9.550,06
Kasse-konto	—	40.183,84
Diverse jernbanestationer	—	18.883,71
Deposito-konto (diverse debitorer)	—	44.916,69
Underskuds-konto	—	9.055,09
Hovedreparation af lokomotiver nr. 5 og 9	—	40.174,73
Moderniseringskonto	—	644.146,26
Driftsunderskud for 1953/54	—	185.192,54
Værdier tilhørende diverse fonds:		
Handelsbanken:		
Viborg-Faarup Jb. A/S's reservefond	—	4.276,83
Viborg Byes og Omegns Sparekasse:		
Viborg-Faarup Jb. A/S's reservefond	—	4.843,75
Handelsbanken:		
Mariager-Faarup Jb. A/S's reservefond	—	568,78
Viborg Byes og Omegns Sparekasse:		
Mariager-Faarup Jb. A/S's reservefond	—	1.139,47
Viborg Byes og Omegns Sparekasse:		
Viborg-Faarup Jb. A/S's moderniseringsfond	—	7.592,34
Viborg Byes og Omegns Sparekasse konto 18.868	—	172,17
— — — — — 18.869	—	5.357,93
Aktie i A/S Randers fragtmændshal	—	500,00
Rutebilmateriel pr. 1/4 1951	kr. 101.943,33	
Nyanskaffelse 1952/53	— 69.400,00	
	kr. 171.343,33	
Afskrevet pr. 31/3 1954	— 95.003,16	— 76.340,17
Rutebilgarager i Hammershøj	kr. 17.573,80	
Afskrevet pr. 31/3 1954	— 1.405,90	— 16.167,90
Varevogn	kr. 7.800,00	
Afskrevet pr. 31/3 1954	— 2.925,00	— 4.875,00
		<u>kr. 9.220.892,91</u>

Passiver:

Aktiekapitalen for		
Viborg-Faarup Jernbane	kr. 5.100.442,18	
Mariager-Faarup Jernbane	— 3.006.513,47	
Überigtigede efterkrav	— 1.153,28	
Viborg-Faarup Jb. A/S's reservefond	— 21.039,83	
Mariager-Faarup Jb. A/S's reservefond	— 1.708,25	
		<u>kr. 8.130.857,01</u>

At overføre:

	Overført:	kr. 8.130.857,01
Danske Statsbaners afregningskonto	—	61.413,30
Deposito-konto (diverse kreditorer)	—	43.107,46
Motorvognsfond	—	107.830,36
Nyanskaffelsesfond	—	82.513,77
Fond for særlige anlægsarbejder på Viborg-Faarup Jb.	—	7.040,50
Afskrivningskonto for ruteautomobiler	—	25.603,16
— — varevogn	—	2.925,00
— — garage i Hammershøj	—	1.405,90
Staten, lån til hovedreparation af lokomotiver nr. 5 og 9	—	40.174,73
Viborg-Faarup Jb. A/S's moderniseringsfond	—	59.665,95
Viborg Byes og Omegns Sparekasse (kasse-kredit)	—	145.916,09
Moderniseringslån i h. t. lov nr. 130 af ²³ / ₃ 1948:		
Staten	—	295.056,61
Diverse kommuner	—	120.000,00
Restafskrivning på rutebilmateriel	—	76.340,17
— — garager i Hammershøj	—	16.167,90
— — varevogn	—	4.875,00
		<u>kr. 9.220.892,91</u>

Af banens ovenanførte fondsmidler skal 182.000 kr. benyttes til gennemførelsen af moderniseringen af 1948. Disponible fondsmidler pr. ³¹/₃ 1954 er herefter ca. 98.000 kr., der er udlånt til driften.

I forbindelse med gennemførelsen af banernes modernisering i 1948 har kommunerne garanteret for deltagelse i banernes underskud indtil ³¹/₃ 1956.

Supplerende oplysninger.

MARIAGER-FAARUP-VIBORG JERNBANE

Direktøren.

Viborg, den 9. oktober 1954.

PRIVATBANEKOMMISSIONEN AF 1954,
København.

Oplysninger til kommissionen.

Jernbanen:	1952/53	1953/54
Antal rejser	151.696	137.570
— tons gods	16.787	15.897
Indtægt af personbefordringen	187.867 kr.	182.647 kr.
— — godsbeholdningen	146.726 —	145.454 —
Samlet driftsindtægt	486.370 —	421.762 —
— driftsudgift	677.194 —	618.445 —

	Rutebiler		Lastbiler	
	1952/53	1953/54	1952/53	1953/54
Antal rejser	90.047	98.851	—	—
— tons gods	125 ¹⁾	125 ¹⁾	1.100 ¹⁾	1.100 ¹⁾
Indtægt af personbefordringen	113.644 kr.	122.803 kr.	—	—
— — godsbefordringen	12.567 —	11.814 —	— ²⁾	— ²⁾
Samlet driftsindtægt	126.211 —	134.617 —	— ²⁾	— ²⁾
— driftsudgift	123.597 —	123.126 —	— ²⁾	— ²⁾

Banen oppebærer ikke andel i driftsoverskud fra konkurrerende bilruter.

Statsbanernes indtægt af personbefordringen i samtrafikken med banen anslås til 115.000 kr. i retning *fra* statsbanerne og 80.700 kr. i retning *til* statsbanerne, idet der heri også er taget hensyn til den indtægt, der tilføres statsbanerne af rejsende med lokale billetter (herunder togbilletter og abonnementsbilletter).

Banens lån pr. 31. marts 1954 fordeler sig således:

1. Moderniseringslån i henhold til lov nr. 130 af 23. marts 1948:

Staten 295.056 kr.

Diverse kommuner 120.000 —

2. Lån til hovedreparation af lokomotiver:

Staten 40.174 kr.

Der betales ikke renter eller afdrag på disse lån.

Navn.

BILAG 36b.

MARIAGER-FAARUP-VIBORG JERNBANE

Direktøren.

Viborg, den 9. juni 1954.

Indtægter fra postvæsenet.

Kommissionens skrivelse af 21. maj 1954.

I besvarelse af kommissionens ovennævnte skrivelse skal man herved meddele, at postvæsenets betaling for postekspedition i april måned 1954 har udgjort:

For Vejrumbro station	396 kr.
— Ørum —	717 —
— Hammershøj —	729 —
— Sønderbæk —	256 —
— Handest —	286 —
— V. Tørslev —	173 —
— True —	207 —

Ialt ... 2.764 kr.

samt at banens indtægt ved postbefordring i regnskabsåret 1953/54 har udgjort 35.003 kr.

Navn.

¹⁾ Antal befordret gods for rute- og lastbiler er skønsmæssigt anslået.

²⁾ Da jernbanen og lastbilruterne til dels har fælles indtægter og udgifter, kan det økonomiske resultat ikke opgives specielt hver for sig, hvorfor det samlede resultat er anført under jernbanen, indtægter og udgifter skønnes at ligge på ca. 22.000 kr.

Mariager-Faarup-Viborg jernbane.

TRAFIKDIAGRAM.

Person km /
bane km / Ton km
bane km

